

**Lausunto 4631/00.01.02.01/2024: Tulevaisuuslautakunnan Sosiaali- ja terveyskeskusten, -
asemien ja palvelupisteiden palveluverkko vuoteen 2038.**

Palveluiden keskittäminen aiheuttaa huolta, niiden saatavuus heikkenee, eikä ne ole yhdenvertaisesti kaikkien käytettävissä. Palveluprosessit hidastuvat ja lisäksi digitaalisiin palveluihin keskittyminen heikentää ikäihmisten mahdollisuuksia sujuvaan palvelujen käyttöön.

Suunnitelluissa palveluissa Sote- keskuksissa, - asemilla ja palvelupisteillä on neuvoloita kaikille muille paitsi ikäihmisille. Tosin Sote-asemilla näkyy suunnitelmassa ikääntyneiden palvelut, mutta mitä ne tulisivat olemaan? Ikäihmisille suunnatut neuvolapalvelut tulisi säilyttää hyvinvointialueella. Ikäihmisten neuvolapalveluilla voitaisiin todeta monet sairaudet jo varhaisessa vaiheessa, mistä on hyötyä sekä ikäihmiselle että yhteiskunnalle. Niitä voitaisiin järjestää myös liikkuvana palveluna.

Ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen riittävyys on turvattava. Keskittämällä ikäihmisten ympärivuorokautista hoitoa isompiin keskuksiin tulee ongelmia vanhusten sijoittelussa, välimatkat omaisen ja hoivakodissa asuvan ikäihmisen välillä eivät saa olla kohtuuttoman pitkiä.

Omaishoitoon panostaminen, tuen säilyttäminen ennallaan ja siihen sisältyvät palvelut (vapaapäivät/ palvelusetelit) tulisi näkyä myös suunnitelmassa. Riittävä tuki auttaa omaishoitajaa jaksamaan ja myös hoidettava hyötyy kotona saamastaan hoidosta. Ei pitäisi tulla tilanteita, että rahat eivät riitä omaishoitoon vaan päinvastoin siihen pitäisi panostaa. Koti on aina koti!

Digitaalisen sote-keskuksen palveluiden lisäksi tiedottamiseen on käytettävä ns. perinteisiä tapoja tiedottaa. Suuri osa ikäihmisistä ei käytä digitaalisia palveluita. Heillä ei ole mahdollisuutta, taitoa, laitteita, kykyä tai halua muun syyn vuoksi olla käyttämättä digitaalisia palveluita.

Kirjallisia tiedotteita/ ohjeita tulee olla helposti saatavissa. Siun soten on tuotettava lain edellyttämät peruspalvelut niin, että ikäihminen saa ne ilman netissä tapahtuvaa yhteydenottoa.

Joensuussa 19.8.2024

Joensuun julkisen alan eläkeläiset ry.

Leena Turunen puheenjohtaja

Merja Kinnunen varapuheenjohtaja/ tiedottaja

Pentti Kamppuri taloudenhoitaja